

=====

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

=====

[૨૦૧૭] જ એસ.સી.આર. ૭૮

આશિષ રંજન અને અન્ય

વિરુદ્ધ

યુનિયન ઓફ ઇન્ડિયા અને અન્ય

(આઈ.એ. નં. જપપ૩૮, જપપ૪૦ અને જપપ૪૨ / ૨૦૧૭)

પીપલ્સ યુનિવર્સિટી ... અરજદાર

સાથે

(આઈ.એ. નં. જપ૮૫૫, જપ૮૫૬ અને જપ૮૫૮ / ૨૦૧૭)

માલવાંચલ યુનિવર્સિટી ઇન્દોર ... અરજદાર

માં

(રીટ પીટીશન (સિવિલ) નં. ૭૬ / ૨૦૧૫)

જૂન ૦૮, ૨૦૧૭

[અશોક ભૂષણ અને દીપક ગુપ્તા, ન્યાયમૂર્તિઓ]

શિક્ષણ / શૈક્ષણિક સંસ્થાઓ:

મેડિકલ કોલેજોમાં પ્રવેશ - પોસ્ટ-ગ્રેજ્યુએટ કોર્સિસમાં પ્રવેશ માટે કાઉન્સેલિંગ - અરજદારોના યુનિટોમાં ખાલી રહેલી બેઠકો ભરાઈ શકે તે માટે આ કોર્ટના તા. ૦૯.૦૫.૨૦૧૭ ના હુકમ અનુસાર કાઉન્સેલિંગ પૂર્ણ કરવા માટે મુદત લંબાવવાની માંગણી કરતી અરજીઓ - રાજ્ય દ્વારા રજૂઆત કે પ્રથમ અને દ્વિતીય કાઉન્સેલિંગ સમયસર પૂર્ણ કરવામાં આવ્યા હતા, મોપ-અપ કાઉન્સેલિંગ પણ ૩૧.૦૫.૨૦૧૭ ના રોજ યોજાને પૂર્ણ કરવામાં આવ્યું હતું અને પ્રવેશો પૂર્ણ થઈ ગયા છે અને કેટલીક બેઠકો એટલા માટે ભરાઈ શકી ન હતી કારણ કે કોઈ વિદ્યાર્થીએ તે બેઠકો પસંદ કરી ન હતી, આમ, ૩૧.૦૫.૨૦૧૭ થી આગળ મુદત લંબાવવા માટે કોઈ આધાર નથી - ઠેરવ્યું: તા. ૦૯.૦૫.૨૦૧૭ નો હુકમ માત્ર અંડર-ગ્રેજ્યુએટ કોર્સિસમાં પ્રવેશ પૂરતો મર્યાદિત છે અને પીજી કોર્સિસ સાથે સંબંધિત નથી - તા. ૦૯.૦૫.૨૦૧૭ ના હુકમમાં, રાજ્ય સરકારને હજુ ખાલી રહેલી બેઠકોની સંખ્યા નક્કી કરવા અને ત્યારબાદ, મેડિકલ કોલેજને ખાલી બેઠકોની સંખ્યા કરતાં દસ ગણા વિદ્યાર્થીઓની ગુણવત્તા કમ મુજબની યાદી મોકલવાનો નિર્દેશ આપવામાં આવ્યો હતો જેથી કરીને કોઈપણ કોલેજમાં કોઈપણ છૂટીછવાઈ ખાલી જગ્યા ઊભી થાય તો સદરહુ યાદીમાંથી તે બેઠક ભરી શકાય - પીજી કોર્સિસમાં પ્રવેશમાં ઉમેદવારોની ગુણવત્તા અને પસંદગી બંને ધ્યાને લેવાય છે - જો કોર્ટે તા. ૦૯.૦૫.૨૦૧૭ ના હુકમમાં નિર્દેશ આપીને દરેક પીજી કોર્સની ખાલી જગ્યાઓની સંખ્યા કરતાં દસ ગણા મોકલવાનો ઈરાદો રાખ્યો હોત, તો વિષયશાખા અને પરસ્પર ગુણવત્તા નક્કી કરવા સંબંધિત વધુ

વિગતવાર સ્પષ્ટતા હોત – વળી, જ્યારે તા. ૦૯.૦૫.૨૦૧૭ નો હુકમ પોતે જ પીજી કોર્સિસને લાગુ પડતો નથી, ત્યારે તા. ૦૯.૦૫.૨૦૧૭ નો હુકમ પીજી કોર્સિસને લાગુ પડે છે તેવી ગેરસમજથી જારી કરવામાં આવેલ સરકારનો તા. ૨૬.૦૫.૨૦૧૭ નો પરિપત્ર પણ અસરકારક નથી – આમ, અરજીઓ પાયાવિહોળી છે અને અરજદારો કોઈપણ દાદ મેળવવા માટે હકદાર નથી.

સિવિલ મૂળ હકુમત: આઈ.એ. નં. જપપ૩૮, જપપ૪૦ અને જપપ૪૨ / ૨૦૧૭

સાથે

આઈ.એ. નં. જપટપપ, જપટપ૬ અને જપટપ૯ / ૨૦૧૭, રીટ પીટીશન (સિવિલ) નં. ૭૬ / ૨૦૧૫ માં.

ભારતના સંવિધાનના અનુચ્છેદ ૩૨ હેઠળ.

અરજદારો તરફથી વેંકટેશ્વર રાવ અનુમોલુ, એડવોકેટ.

સામાવાળાઓ તરફથી એસ. એસ. શમશેરી, એ.એ.જી., અજીત સિન્હા, સલમાન ખુરશીદ, પરિષ્ઠ એડવોકેટ્સ, અજય શર્મા, સુશ્રી રેખા પાંડે, આર. કે. રાઠોડ, જી. એસ. મક્કડ, રવિ કાંત, રણજય કુમાર પાંડે, અમિત શર્મા, સુશ્રી રુચિ કોહલી, એડવોકેટ્સ.

કોર્ટનો હુકમ ન્યાયમૂર્તિ અશોક ભૂષણ દ્વારા આપવામાં આવેલ.

૧. આ અરજીઓ બે ખાનગી યુનિવર્સિટીઓ, અર્થાત્ પીપલ્સ યુનિવર્સિટી

અને માલવાંચલ યુનિવર્સિટી ઇન્દોર દ્વારા દાખલ કરવામાં આવી છે. બંને અરજીઓમાં અરજદારોએ સમાન અરજો કરેલ છે જે નીચે મુજબ છે:

"ઉપરોક્ત બાબતોને ધ્યાનમાં રાખીને અત્યંત આદરપૂર્વક અરજ કરવામાં

આવે છે કે આ નામદાર કોર્ટ મહેરબાની કરીને:

ક) દરમિયાનગીરી માટેની આ અરજી મંજૂર કરશો;

ખ) આ અરજીમાં અરજદારને દરમિયાનગીરી કરવાની પરવાનગી આપશો;

અને

ગ) આ કેસના તથ્યો અને સંજોગોમાં આ નામદાર કોર્ટને યોગ્ય અને

વાજબી જણાય તેવા અન્ય અને વધુ હુકમો પસાર કરશો."

૨. અરજદારોનો કેસ એવો છે કે મધ્ય પ્રદેશ રાજ્ય દ્વારા તા.

૦૩.૦૫.૨૦૧૭ ના સમયપત્રક મુજબ અનુસ્નાતક (પોસ્ટગ્રેજ્યુએટ) મેડિકલ

કોર્સિસમાં પ્રવેશ માટે કાઉન્સેલિંગ હાથ ધરવામાં આવ્યું હતું. એવું જણાવવામાં

આવ્યું છે કે પ્રથમ અને દ્વિતીય કાઉન્સેલિંગ યોજવામાં વિલંબ થયો હતો. બે

કાઉન્સેલિંગ પૂર્ણ કરવામાં આવ્યા હતા, પ્રથમ ૧૧.૦૫.૨૦૧૭ થી

૨૦.૦૫.૨૦૧૭ વચ્ચે અને દ્વિતીય ૨૩.૦૫.૨૦૧૭ થી ૨૯.૦૫.૨૦૧૭ વચ્ચે.

૩. અરજદારો દ્વારા રીટ પીટીશન (સિવિલ) નં. ૨૬૭ / ૨૦૧૭ માં

પસાર કરાયેલ તા. ૦૯.૦૫.૨૦૧૭ ના હુકમ પર અને આ કોર્ટના સદરહુ તા.

૦૯.૦૫.૨૦૧૭ ના હુકમના પરિણામે ભારત સરકાર, આરોગ્ય અને પરિવાર

કલ્યાણ મંત્રાલય દ્વારા જારી કરાયેલ તા. ૨૬મી મે, ૨૦૧૭ ના પરિપત્ર પર

આધાર રાખવામાં આવ્યો છે. એવી દલીલ કરવામાં આવી છે કે રીટ પીટીશન નં. ૭૯૦૦ / ૨૦૧૭ માં મધ્ય પ્રદેશ હાઈકોર્ટનો તા. ૨૯.૦૫.૨૦૧૭ નો એક હુકમ હતો. હાઈકોર્ટ સમક્ષ રાજ્ય સરકારે રજૂઆત કરી હતી કે આ કોર્ટના નિર્દેશો મુજબ ૩૧.૦૫.૨૦૧૭ ના રોજ કાઉન્સેલિંગ પૂર્ણ કરવામાં આવશે.

જ. વિદ્વાન વકીલ રજૂઆત કરે છે કે તા. ૦૯.૦૫.૨૦૧૭ ના હુકમ મુજબ ખાલી બેઠકોની સંખ્યા નક્કી કર્યા પછી મેન્યુઅલ પ્રવેશ પ્રક્રિયા માટે ૩૧.૦૫.૨૦૧૭ ના રોજ રાત્રે ૧૧.૩૦ થી ૧૨.૦૦ વાગ્યા વચ્ચે માત્ર ૩૦ મિનિટનો સમય બાકી રહ્યો હતો. વધુમાં જણાવવામાં આવ્યું છે કે તા. ૩૦.૦૫.૨૦૧૭ ના રોજ પ્રસિદ્ધ કરવામાં આવેલ સુધારેલ સમયપત્રક દર્શાવતું નથી કે આ કોર્ટના તા. ૦૯.૦૫.૨૦૧૭ ના હુકમનું પાલન સુનિશ્ચિત કરવામાં આવ્યું હતું. એવી પણ દલીલ કરવામાં આવી હતી કે તા. ૦૯.૦૫.૨૦૧૭ ના હુકમ દ્વારા વિચારવામાં આવ્યા મુજબ વિદ્યાર્થીઓની કોઈ ચાટી રાજ્ય દ્વારા પૂરી પાડવામાં આવી ન હતી, જેના પરિણામે પીપલ્સ કોલેજ ઓફ મેડિકલ સાયન્સિસ એન્ડ રિસર્ચ સેન્ટરમાં ૧૭ બેઠકો, પીપલ્સ કોલેજ ઓફ ડેન્ટલ સાયન્સિસ એન્ડ રિસર્ચ સેન્ટરમાં ૧૦ બેઠકો અને પીપલ્સ ડેન્ટલ એકેડેમીમાં ૧૨ બેઠકો ભરી શકાઈ ન હતી. પીપલ્સ યુનિવર્સિટીની અરજીના ફકરા ૧૦ માં કરવામાં આવેલા નીચે મુજબના કથનોનો ઉલ્લેખ કરવો ઉપયોગી છે:

"૧૦. કે ડબલ્યુ.પી. નં. ૭૯૦૦/૨૦૧૭ માં પસાર થયેલ ઉપરોક્ત તા.

૨૯.૦૫.૨૦૧૭ ના હુકમ પછી, રાજ્ય સરકારે તા. ૨૯.૦૫.૨૦૧૭ નો

હુકમ જારી કર્યો હતો, જેમાં અન્ય બાબતો સાથે એવું ઠરાવવામાં આવ્યું

હતું કે આરોગ્ય અને પરિવાર કલ્યાણ મંત્રાલય દ્વારા જારી કરાયેલ તા. ૨૬.૦૫.૨૦૧૭ ના પરિપત્ર મુજબ ૩૧.૦૫.૨૦૧૭ ના રોજ સાંજે ૭ વાગ્યા પછી બેઠકો ભરવામાં આવશે. જોકે, ઉપરોક્ત સમયપત્રક તા. ૩૦.૦૫.૨૦૧૭ ના રોજ વધુ સુધારવામાં આવ્યું હતું અને હવે અરજદાર અને અન્ય કોલેજોને તા. ૨૬.૦૫.૨૦૧૭ ના જાહેરનામા મુજબ ખાલી બેઠકો ભરવા માટે ૩૧.૦૫.૨૦૧૭ ના રોજ રાત્રે ૧૧:૩૦ થી ૧૨ વાગ્યા સુધી માત્ર ૩૦ મિનિટનો સમય આપવામાં આવ્યો છે.

નિર્દેશ મુજબ, અરજદારના પ્રતિનિધિઓ નિર્ધારિત સમયે હાજર રહ્યા હતા પરંતુ વિદ્યાર્થીઓની કોઈ યાદી આપવામાં આવી ન હતી અને એમ.પી. રાજ્યએ માત્ર ડબલ્યુ.પી.(સી) નં. ૨૬૭/૨૦૧૭ માં પસાર થયેલ આ નામદાર કોર્ટના તા. ૦૮.૦૫.૨૦૧૭ ના હુકમ સાથે વંચાણે લેવાતા આરોગ્ય અને પરિવાર કલ્યાણ મંત્રાલય દ્વારા જારી કરાયેલ તા. ૨૬.૦૫.૨૦૧૭ ના પરિપત્રનું જ ઉલ્લંઘન કર્યું નથી પરંતુ ડબલ્યુ.પી. નં. ૭૮૦૦/૨૦૧૭ માં એમ.પી. ની નામદાર હાઈકોર્ટ દ્વારા પસાર કરાયેલ તા. ૨૮.૦૫.૨૦૧૭ ના હુકમનું પણ ઉલ્લંઘન કર્યું છે. પરિણામો અનિવાર્ય હોવાથી, નીચે મુજબની બેઠકો હજુ પણ ખાલી પડી છે:

ક્રમ નં.	ઘટક એકમનું નામ	ખાલી બેઠકોની સંખ્યા
૧.	પીપલ્સ કોલેજ ઓફ મેડિકલ સાયન્સિસ એન્ડ	૧૭ બેઠકો

	રિસર્ચ સેન્ટર	
૨.	પીપલ્સ કોલેજ ઓફ ડેન્ટલ સાયન્સિસ એન્ડ રિસર્ચ સેન્ટર	૧૦ બેઠકો
૩.	પીપલ્સ ડેન્ટલ એકેડેમી	૧૨ બેઠકો

૫. માલવાંચલ યુનિવર્સિટી ઇન્દોર વતી દાખલ કરવામાં આવેલી અરજીમાં પણ સમાન કથનો કરવામાં આવ્યા હતા અને વધુમાં જણાવવામાં આવ્યું છે કે યુનિવર્સિટીના ઘટક એકમ એટલે કે પીપલ્સ કોલેજ ઓફ મેડિકલ સાયન્સિસ એન્ડ રિસર્ચ સેન્ટરમાં ૧૭ બેઠકો ભરી શકાઈ ન હતી.

૬. ઉપરોક્ત આધાર પર અરજદારોના વિદ્વાન વકીલે અરજ કરી હતી કે તા. ૦૮.૦૫.૨૦૧૭ ના હુકમ અનુસાર કાઉન્સેલિંગ પૂર્ણ કરવાનો સમય લંબાવવામાં આવે જેથી કરીને અરજદારોના એકમોમાં ખાલી રહેલી બેઠકો ભરી શકાય.

૭. મધ્ય પ્રદેશ રાજ્યના વિદ્વાન વકીલે અરજદારોના વિદ્વાન વકીલ દ્વારા કરવામાં આવેલી રજૂઆતોનું ખંડન કર્યું હતું. એવી દલીલ કરવામાં આવી છે કે પ્રથમ અને દ્વિતીય કાઉન્સેલિંગ સમયસર પૂર્ણ કરવામાં આવ્યા હતા. મોપ-અપ કાઉન્સેલિંગ પણ ૩૧મી મે, ૨૦૧૭ ના રોજ યોજાને પૂર્ણ કરવામાં આવ્યું હતું અને પ્રવેશો પૂર્ણ થઈ ગયા છે. કેટલીક બેઠકો ભરી શકાઈ ન હતી કારણ કે કોઈ વિદ્યાર્થીએ તે બેઠકો પસંદ કરી ન હતી. એવી રજૂઆત કરવામાં આવી છે કે અરજદારો દ્વારા અરજ કરવામાં આવ્યા મુજબ ૩૧મી મે, ૨૦૧૭ થી આગળ

મુદત લંબાવવા માટે બિલકુલ કોઈ આધાર નથી.

૮. મેડિકલ કાઉન્સિલ ઓફ ઇન્ડિયા તરફથી ઉપસ્થિત વિદ્વાન વકીલ શ્રી ગૌરવ શર્મા રજૂઆત કરે છે કે અરજદારો દ્વારા જેનો આધાર લેવામાં આવ્યો છે તે રીટ પીટીશન (સિવિલ) નં. ૨૬૭ / ૨૦૧૭ માં પસાર કરાયેલ તા. ૦૯.૦૫.૨૦૧૭ નો હુકમ પીજી કોર્સિસમાં પ્રવેશ સાથે સંબંધિત નથી. તેઓ રજૂઆત કરે છે કે તા. ૦૯.૦૫.૨૦૧૭ નો હુકમ એમબીબીએસ કોર્સિસમાં પ્રવેશના સંદર્ભમાં જારી કરવામાં આવ્યો હતો. તેથી, અરજીનો મૂળ આધાર જ પાયાવિહોળો છે. શ્રી ગૌરવ શર્માએ રીટ પીટીશન (સિવિલ) નં. ૨૬૧ અને ૨૯૨ / ૨૦૧૭ તથા અન્ય રીટ પીટીશન્સમાં પસાર કરાયેલ તા. ૦૩.૦૫.૨૦૧૭ ના હુકમનો ઉલ્લેખ કર્યો છે જેમાં, તેમના જણાવ્યા અનુસાર, સ્પષ્ટપણે ઉલ્લેખ કરવામાં આવ્યો હતો કે અંડર-ગ્રેજ્યુએટ કોર્સિસમાં પ્રવેશની પ્રક્રિયા પર વિચારણા કરવા માટે આ બાબતને વધુમાં જથી મે, ૨૦૧૭ ના રોજ સૂચિબદ્ધ કરવાનો નિર્દેશ આપવામાં આવ્યો હતો. તેઓ રજૂઆત કરે છે કે તા. ૦૯.૦૫.૨૦૧૭ નો હુકમ માત્ર એમબીબીએસ કોર્સિસના પ્રવેશ પૂરતો જ મર્યાદિત રાખવો જોઈએ અને પોસ્ટગ્રેજ્યુએટ કોર્સિસ સાથે સંબંધિત નથી.

૯. અમે પક્ષકારોની રજૂઆતો પર વિચારણા કરી છે અને રેકૉર્ડનું અવલોકન કર્યું છે.

૧૦. બંને યુનિવર્સિટીઓ દ્વારા દાખલ કરવામાં આવેલી અરજીઓનો મૂળ આધાર રીટ પીટીશન (સિવિલ) નં. ૨૬૭ / ૨૦૧૭ અને અન્ય રીટ

પીટીશન્સમાં આ કોર્ટ દ્વારા પસાર કરવામાં આવેલ તા. ૦૯.૦૫.૨૦૧૭ નો હુકમ છે, વિદ્વાન વકીલ દ્વારા નિર્દેશ નં. ૭ પર આધાર રાખવામાં આવ્યો છે જે નીચે મુજબ છે:

"૭. કાઉન્સેલિંગ પછી હજુ પણ ખાલી રહેલી બેઠકોની સંખ્યા નક્કી કરવા માટે રાજ્ય સરકાર અથવા રાજ્ય સરકાર દ્વારા નિયુક્ત સત્તાધિકારી વિદ્યાર્થીઓની ફાળવણી માટે મેન્યુઅલ કાઉન્સેલિંગ હાથ ધરશે. કાઉન્સેલિંગ પૂર્ણ થયા પછી, રાજ્ય સરકાર હજુ પણ ખાલી રહેલી બેઠકોની સંખ્યા નક્કી કરશે અને ત્યારબાદ મેડિકલ કોલેજને ખાલી બેઠકોની સંખ્યા કરતાં દસ ગણા વિદ્યાર્થીઓની ગુણવત્તા ક્રમ મુજબની યાદી મોકલશે જેથી કરીને કોઈપણ કોલેજમાં કોઈપણ છૂટીછવાઈ ખાલી જગ્યા ઊભી થાય તો સદરહુ યાદીમાંથી તે બેઠક ભરી શકાય."

૧૧. અરજદારોએ ભારત સરકાર, આરોગ્ય અને પરિવાર કલ્યાણ મંત્રાલય દ્વારા જારી કરાયેલ તા. ૨૬.૦૫.૨૦૧૭ ના પરિપત્ર પર પણ આધાર રાખ્યો છે જે નીચે મુજબ છે:

"વિષય: મેડિકલ કોલેજોમાં પીજી કોર્સમાં પ્રવેશ માટે કાઉન્સેલિંગ બાબત મહોદય / મહોદયા,

ઉલ્લેખિત વિષય પર આ મંત્રાલયના તે જ ક્રમાંકના તા. ૧૧.૦૫.૨૦૧૭ ના પત્રના અનુસંધાનમાં, મને દાર-ઉસ-સલામ એજ્યુકેશનલ ટ્રસ્ટ વિરુદ્ધ મેડિકલ કાઉન્સિલ ઓફ ઇન્ડિયાના મામલામાં ડબલ્યુપી(સી)

નં. ૨૬૭/૨૦૧૭ માં તા. ૦૮.૦૫.૨૦૧૭ ના રોજ પસાર કરાયેલ નામદાર સુપ્રિમ કોર્ટના હુકમના ફકરા-૭ ને પુનઃ રજૂ કરવાનો નિર્દેશ થયેલ છે:

'કાઉન્સેલિંગ પછી હજુ પણ ખાલી રહેલી બેઠકોની સંખ્યા નક્કી કરવા માટે રાજ્ય સરકાર અથવા રાજ્ય સરકાર દ્વારા નિયુક્ત સત્તાધિકારી વિદ્યાર્થીઓની ફાળવણી માટે મેન્યુઅલ કાઉન્સેલિંગ હાથ ધરશે. કાઉન્સેલિંગ પૂર્ણ થયા પછી, રાજ્ય સરકાર હજુ પણ ખાલી રહેલી બેઠકોની સંખ્યા નક્કી કરશે અને ત્યારબાદ મેડિકલ કોલેજને ખાલી બેઠકોની સંખ્યા કરતાં દસ ગણા વિદ્યાર્થીઓની ગુણવત્તા ક્રમ મુજબની યાદી મોકલશે જેથી કરીને કોઈપણ કોલેજમાં કોઈપણ છૂટીછવાઈ ખાલી જગ્યા ઊભી થાય તો સદરહુ યાદીમાંથી તે બેઠક ભરી શકાય,'

૨. ઉપરોક્ત બાબતોને ધ્યાનમાં રાખીને, તમામ રાજ્ય/કેન્દ્રશાસિત પ્રદેશ સરકારોને વિનંતી કરવામાં આવે છે કે તેઓ પહેલાં મોપ-અપ રાઉન્ડનું કાઉન્સેલિંગ હાથ ધરે. મોપ-અપ કાઉન્સેલિંગ પૂર્ણ થયા પછી, હજુ પણ ખાલી રહેલી બેઠકોની સંખ્યા નક્કી કરવામાં આવી શકે છે અને ત્યારબાદ સંબંધિત મેડિકલ કોલેજોને ખાલી બેઠકોની સંખ્યા કરતાં દસ ગણા વિદ્યાર્થીઓની ગુણવત્તા ક્રમ મુજબની યાદી મોકલવામાં આવશે. ગમે તે સંજોગોમાં, પ્રવેશની છેલ્લી તારીખ એટલે કે ૩૧.૦૫.૨૦૧૭ યથાવત રહેશે.

આપનો સ્નેહી,

સહી / –

(ડી. વી. કે. રાવ)

ભારત સરકારના અંડર સેક્રેટરી

ટેલિફોન: ૦૧૧-૨૩૦૬ ૨૯૫૯"

૧૨. આ અરજીઓમાં જે મુદ્દાઓ ઉઠાવવામાં આવ્યા છે તેમાંથી એક મુદ્દો પોસ્ટગ્રેજ્યુએટ કોર્સિસના સંબંધમાં તા. ૦૯.૦૫.૨૦૧૭ ના હુકમની પ્રયોજ્યતા અંગેનો છે.

૧૩. શ્રી ગૌરવ શર્માએ રીટ પીટીશન (સી) નં. ૨૬૧ / ૨૦૧૭ અને અન્ય રીટ પીટીશન્સમાં પસાર કરાયેલ તા. ૦૩.૦૫.૨૦૧૭ ના હુકમનો ઉલ્લેખ કર્યો છે જ્યાં પક્ષકારોના વિદ્વાન વકીલને સાંભળ્યા પછી આ કોર્ટે નીચે મુજબના નિર્દેશો પસાર કર્યા હતા:

"પક્ષકારોના વિદ્વાન વકીલને સાંભળ્યા પછી અને ડબલ્યુ.પી.(સી) નં. ૨૭૦ / ૨૦૧૭ માં ૨૭મી માર્ચ, ૨૦૧૭ ના રોજ પસાર કરાયેલા અમારા અગાઉના હુકમને ધ્યાનમાં રાખીને, નીચે મુજબ નિર્દેશ આપવામાં આવે છે:–

(એ) સંબંધિત રાજ્યો કે જેમને અહીં સામાવાળાઓ તરીકે જોડવામાં

આવ્યા છે, તેઓ કાઉન્સેલિંગ હાથ ધરશે અને કોલેજોના અધિકૃત પ્રતિનિધિઓ કે જેઓ અહીં અરજદારો છે, તેઓ કાઉન્સેલિંગ સમયે ઉપસ્થિત રહેશે.

(બી) જ્યારે કાઉન્સેલિંગ શરૂ થાય, ત્યારે જે અધિકૃત પ્રતિનિધિઓને વ્યક્તિગત રીતે ઉપસ્થિત રહેવાનો નિર્દેશ આપવામાં આવ્યો છે, તેઓ લઘુમતીઓમાંથી તેમની ગુણવત્તાના આધારે તેમની કોલેજોમાં વિદ્યાર્થીઓની ફાળવણી માટે કાઉન્સેલિંગ સત્તાવાળાઓને મદદ કરી શકે છે.

(સી) કાઉન્સેલિંગ સમિતિમાં લેવાયેલ નિર્ણયનો કોલેજો દ્વારા અમલ કરવામાં આવશે જેથી સુમેળ જળવાઈ રહે.

(ડી) કોલેજોના પ્રતિનિધિઓ લઘુમતીનો દરજ્જો ઓળખી કાઢશે, પરંતુ છેવટે જે બાબત પ્રવર્તશે તે એ છે કે લઘુમતી ઉમેદવાર સાથે સંબંધ ધરાવતા ઉમેદવારે ગુણવત્તાના માપદંડમાં બંધબેસવું આવશ્યક છે. સ્પષ્ટતા કરવા માટે, જો કોઈ વિદ્યાર્થી તેજસ્વી/ગુણવત્તાયુક્ત હોય અને લઘુમતી સમુદાયનો હોય, તો તેને પ્રવેશમાં અગ્રતા રહેશે.

(ઈ) ૭૦% બેઠકો લઘુમતી વિદ્યાર્થીઓમાંથી ભરવામાં આવશે અને બાકીની સામાન્ય કેટેગરી દ્વારા ભરવામાં આવશે. જો માપદંડો, એટલે કે લઘુમતી દરજ્જો અને ગુણવત્તાને સંતોષતા અપૂરતા વિદ્યાર્થીઓ હોય, તો તે અન્ય કેટેગરીમાંથી સંમતિથી ભરવામાં આવશે.

ઉપરોક્ત હુકમ પોસ્ટ ગ્રેજ્યુએટ કોર્સિસમાં જગ્યાઓ ભરવાને આવરી લે છે. આ રીટ અરજીઓમાં બેવડી અરજ હોવાથી, જે અંડર ગ્રેજ્યુએટ કોર્સિસ સાથે પણ સંબંધિત છે, તેથી રીટ અરજીઓને માત્ર સદરહુ દાદ માટે જથી મે, ૨૦૧૭ ના રોજ સૂચિબદ્ધ કરવામાં આવે."

૧૪. ઉપરોક્ત હુકમનું અવલોકન દર્શાવે છે કે પછીની તારીખ એટલે કે જથી મે, ૨૦૧૭ અંડર-ગ્રેજ્યુએટ કોર્સિસ સંબંધિત દાદની વિચારણા માટે નિયત કરવામાં આવી હતી. શ્રી શર્મા રજૂઆત કરે છે કે આ બાબતની સુનાવણી ૦૪.૦૫.૨૦૧૭ ના રોજ થઈ શકી ન હતી જે તારીખે તેને ૦૮.૦૫.૨૦૧૭ સુધી મુલતવી રાખવામાં આવી હતી અને આખરે ૦૮.૦૫.૨૦૧૭ ના રોજ હુકમ પસાર કરવામાં આવ્યો હતો. નિર્દેશ નં. ૮, ૯ અને ૧૦ નું અવલોકન દર્શાવે છે કે આ નિર્દેશો લઘુમતી સમુદાયના વિદ્યાર્થીઓના પ્રવેશ સંબંધિત છે જે નિર્દેશો નીચે ટાંકવામાં આવ્યા છે:

"૮. લઘુમતી સમુદાયના વિદ્યાર્થીઓ દ્વારા સબમિટ કરવામાં આવેલી અરજીઓમાં તેઓએ તેમના લઘુમતી દરજ્જાની તેમજ લઘુમતી સંસ્થાઓ દ્વારા નિર્ધારિત કરવામાં આવી શકે તેવી અન્ય શરતો પૂર્ણ કરતા હોવાની હકીકતની પુષ્ટિ કરવી જોઈએ. તે અનુસાર, ડીજીએચએસ તેમજ રાજ્ય સરકાર સંબંધિત લઘુમતી સંસ્થાઓમાં પ્રવેશ મેળવવા ઈચ્છતા લઘુમતી વિદ્યાર્થીઓની ગુણવત્તા ક્રમ મુજબ એક અલગ યાદી તૈયાર કરશે. કાઉન્સેલિંગ દરમિયાન ઉપસ્થિત કોલેજના સક્ષમ સત્તાવાળાઓ ઉમેદવારના લઘુમતી દરજ્જાની તપાસ/ચકાસણી કરશે. આ વ્યવસ્થા

માત્ર રાજ્ય ક્વોટા માટે છે.

૯. રાજ્ય સરકાર દ્વારા હાથ ધરવામાં આવતા સંયુક્ત (કોમન) કાઉન્સેલિંગ દરમિયાન, મેડિકલ કોલેજોના પ્રતિનિધિઓ, ખાસ કરીને લઘુમતી સંસ્થાઓના પ્રતિનિધિ, કેસ મુજબ પ્રવેશ/કાઉન્સેલિંગ સમિતિનો ભાગ હોવા જોઈએ.

૧૦. ડીજીએચએસ/રાજ્ય સરકાર દ્વારા હાથ ધરવામાં આવતું સંયુક્ત કાઉન્સેલિંગ લઘુમતી સંસ્થાઓના તેમના સંબંધિત લઘુમતી સમુદાયના વિદ્યાર્થીઓને પ્રવેશ આપવાના અધિકારોને કોઈપણ રીતે અસર કરશે નહીં. લઘુમતીઓ દ્વારા ચલાવવામાં આવતી સંસ્થાઓમાં લઘુમતી ક્વોટાની બેઠકો, જો કોઈ હોય તો, માત્ર લઘુમતી વિદ્યાર્થીઓ દ્વારા જ ભરવામાં આવશે. તેથી, લઘુમતી સંસ્થાઓના અધિકારો સંપૂર્ણપણે સુરક્ષિત છે."

૧૫. તા. ૦૩.૦૫.૨૦૧૭ ના રોજ જારી કરાયેલા નિર્દેશોનું અવલોકન સ્પષ્ટપણે દર્શાવે છે કે લઘુમતી સમુદાયના ઉમેદવારોના પ્રવેશના સંબંધમાં તા. ૦૩.૦૫.૨૦૧૭ ના હુકમ મુજબ પોસ્ટ-ગ્રેજ્યુએટ કોર્સિસમાં પ્રવેશ અંગે અગાઉથી જ ઘણા નિર્દેશો જારી કરવામાં આવ્યા હતા. જ્યારે આ કોર્ટે ૦૩.૦૫.૨૦૧૭ ના રોજ જ યોગ્ય ચકાસણી પછી લઘુમતી સમુદાયના વિદ્યાર્થીઓને પ્રવેશ આપવાની ખાતરી કરતો હુકમ પહેલેથી જ જારી કરી દીધો

હતો, ત્યારે જો બંને હુકમો પોસ્ટ-ગ્રેજ્યુએટ પ્રવેશો સાથે સંબંધિત હોય તો ૦૯.૦૫.૨૦૧૭ ના રોજ તે જ વિષય પર વધુ નિર્દેશો જારી કરવાનો કોઈ પ્રસંગ ન હતો. આ બાબત મેડિકલ કાઉન્સિલ ઓફ ઇન્ડિયાના વિદ્વાન વકીલ દ્વારા કરવામાં આવેલી રજૂઆતને સ્પષ્ટપણે ટેકો આપે છે કે તા. ૦૯.૦૫.૨૦૧૭ નો હુકમ અંડર-ગ્રેજ્યુએટ કોર્સિસમાં પ્રવેશ પૂરતો મર્યાદિત છે.

૧૬. તા. ૦૩.૦૫.૨૦૧૭ ના હુકમમાં નીચે મુજબનો સ્પષ્ટ ઉલ્લેખ કરવામાં આવ્યો હતો:

"ઉપરોક્ત હુકમ પોસ્ટ ગ્રેજ્યુએટ કોર્સિસમાં જગ્યાઓ ભરવાને આવરી લે છે. આ રીટ અરજીઓમાં બેવડી અરજ હોવાથી, જે અંડર ગ્રેજ્યુએટ કોર્સિસ સાથે પણ સંબંધિત છે, તેથી રીટ અરજીઓને માત્ર સદરહુ દાદ માટે જથી મે, ૨૦૧૭ ના રોજ સૂચિબદ્ધ કરવામાં આવે."

૧૭. ઉપરોક્ત તા. ૦૩.૦૫.૨૦૧૭ નો હુકમ સ્પષ્ટપણે દર્શાવે છે કે અંડર-ગ્રેજ્યુએટ કોર્સિસ સંબંધિત દાદ પર વિચારણા કરવા માટે આ બાબતને વધુમાં ૦૪.૦૫.૨૦૧૭ ના રોજ સૂચિબદ્ધ કરવાની હતી. જથી મે, ૨૦૧૭ ના રોજ મામલો હાથ પર લઈ શકાયો ન હતો અને ૦૮.૦૫.૨૦૧૭ સુધી મુલતવી રાખવામાં આવ્યો હતો અને આખરે ૦૯.૦૫.૨૦૧૭ ના રોજ હુકમ જારી કરવામાં આવ્યો હતો. આમ, ઉપરોક્ત ફકરાના સંદર્ભમાં ઉપર તા. ૦૯.૦૫.૨૦૧૭ નો હુકમ પુનઃ રજૂ કરવામાં આવ્યો છે. તા. ૦૩.૦૫.૨૦૧૭ ના હુકમનો ઉપરોક્ત ફકરો શ્રી શર્માની એ દલીલને સ્પષ્ટપણે ટેકો આપે છે કે તા. ૦૯.૦૫.૨૦૧૭ નો

હુકમ અંડર-ગ્રેજ્યુએટના પ્રવેશ સાથે સંબંધિત છે.

૧૮. રીટ પીટીશન (સી) નં. ૨૬૭, ૨૯૨, ૨૭૦ / ૨૦૧૭ માં પસાર કરાયેલા આ કોર્ટના તા. ૦૯.૦૫.૨૦૧૭ ના હુકમ સાથે વંચાણે લેવાતા રીટ પીટીશન (સી) નં. ૨૭૦ / ૨૦૧૭ માં ૨૭મી એપ્રિલ, ૨૦૧૭ ના રોજ આ કોર્ટ દ્વારા પસાર કરવામાં આવેલ હુકમ પણ એ જ નિષ્કર્ષ તરફ દોરી જાય છે. રીટ પીટીશન (સી) નં. ૨૭૦ / ૨૦૧૭ માં તા. ૨૭મી એપ્રિલ, ૨૦૧૭ ના હુકમમાં પણ પોસ્ટ-ગ્રેજ્યુએટ પ્રવેશોના સંદર્ભમાં શૈક્ષણિક વર્ષ ૨૦૧૭-૨૦૧૮ માટે વિવિધ નિર્દેશો સમાવિષ્ટ છે. રીટ પીટીશન (સી) નં. ૨૭૦ / ૨૦૧૭ માં નીચે મુજબનો હુકમ પસાર કરવામાં આવ્યો હતો:

"ડબલ્યુ.પી. (સી) નં. ૨૭૦/૨૦૧૭

અરજદારો તરફથી વિદ્વાન વકીલ શ્રી રોમી ચાકો સાથે ઉપસ્થિત વિદ્વાન વરિષ્ઠ વકીલ શ્રી સુનિલ ગુપ્તા અને સામાવાળાઓ તરફથી વિદ્વાન વકીલ શ્રી ગૌરવ શમા સાથે ઉપસ્થિત વિદ્વાન વરિષ્ઠ વકીલ શ્રી વિકાસ સિંહને સાંભળ્યા.

અગાઉના પ્રસંગે જણાવ્યા મુજબ, ઉકેલો દર્શાવતા આવેદનપત્રો બંને પક્ષકારો દ્વારા દાખલ કરવામાં આવ્યા છે. યોગ્ય વિચાર-વિમર્શ પછી વર્તમાન શૈક્ષણિક વર્ષ એટલે કે ૨૦૧૭-૨૦૧૮ માટે જે ઉકેલો પર પહોંચવામાં આવ્યું છે તે નીચે મુજબ છે:-

(૧) કોલેજોના અધિકૃત પ્રતિનિધિઓ, જેઓ અહીં અરજદારો છે, તેઓ

કાઉન્સેલિંગ સમયે ઉપસ્થિત રહેશે. અમે 'કાઉન્સેલિંગ' શબ્દનો ઉપયોગ કર્યો છે કારણ કે વિદ્વાન પરિષ્ઠ વકીલ શ્રી ગુપ્તાએ રજૂઆત કરી છે કે આ કોલેજોના સંબંધમાં હજુ સુધી પ્રથમ કાઉન્સેલિંગ કરવામાં આવ્યું નથી. વિદ્વાન પરિષ્ઠ વકીલ શ્રી વિકાસ સિંહ રજૂઆત કરશે કે જ્યારે સંયુક્ત કાઉન્સેલિંગ હોય ત્યારે ચાર સંસ્થાઓ માટે અલગથી કાઉન્સેલિંગ યોજવાનો પ્રશ્ન જ ઉપસ્થિત થતો નથી. ભલે તે ગમે તે હોય, વર્તમાન સમયે તેના પર ધ્યાન આપવાની જરૂર નથી.

(૨) બીજું કાઉન્સેલિંગ ૧૧મી મે, ૨૦૧૭ ના રોજ યોજાનાર છે. તે દિવસે, અરજદાર-કોલેજોના અધિકૃત પ્રતિનિધિ હાજર રહેશે અને ગુણવત્તાના આધારે તેમની કોલેજોમાં વિદ્યાર્થીઓની ફાળવણી કરવામાં આવશે. કહેવાની જરૂર નથી કે, કાઉન્સેલિંગ રાજ્ય અથવા રાજ્ય દ્વારા નામાંકિત કરવામાં આવેલી કોઈપણ યુનિવર્સિટી અથવા સત્તાધિકારી દ્વારા કરવામાં આવશે.

(૩) કાઉન્સેલિંગ સમયે, આ કોલેજોમાં પ્રવેશ મેળવવા ઈચ્છતા ઉમેદવારો એવી બાંહેધરી રજૂ કરશે કે તેઓ પોસ્ટ-ગ્રેજ્યુએટ કોર્સ પૂર્ણ કર્યા પછી એક વર્ષના સમયગાળા માટે વર્તમાન કોલેજો સાથે જોડાયેલી મિશન હોસ્પિટલોમાં સેવા આપશે.

(૪) ઉપરોક્ત નિર્ધારણ સંયુક્ત કાઉન્સેલિંગના આધારે અરજદાર-કોલેજો દ્વારા પ્રવેશ મેળવનાર લઘુમતી વિદ્યાર્થીઓને જ લાગુ પડશે. કોલેજોના પ્રતિનિધિ લઘુમતી દરજ્જો ઓળખી કાઢશે, પરંતુ છેવટે જે

બાબત પ્રવર્તશે તે એ છે કે લઘુમતી ઉમેદવારે ગુણવત્તાના માપદંડમાં બંધબેસવું આવશ્યક છે. સ્પષ્ટતા કરવા માટે, જો કોઈ વિદ્યાર્થી તેજસ્વી/ગુણવત્તાયુક્ત હોય અને લઘુમતી સમુદાયનો હોય, તો તેને પ્રવેશમાં અગ્રતા રહેશે.

(૫) કાઉન્સેલિંગ સમિતિમાં લેવાયેલ નિર્ણયનો કોલેજો દ્વારા અમલ કરવામાં આવશે જેથી સુમેળ જળવાઈ રહે. વર્તમાન હુકમ માત્ર પોસ્ટ ગ્રેજ્યુએટ પ્રવેશોને જ લાગુ પડશે. જ્યાં સુધી અંડર-ગ્રેજ્યુએટ કોર્સ સંબંધિત મુદ્દાનો સંબંધ છે, શ્રી વિકાસ સિંહ ઉકેલોના સમૂહ સાથે ઉપસ્થિત થવા માટે ત્રણ દિવસનો સમય માંગે છે.

સદરહુ હેતુ માટે આ બાબતને જથી મે, ૨૦૧૭ ના રોજ સૂચિબદ્ધ કરવામાં આવે."

૧૯. રીટ પીટીશન (સી) નં. ૨૭૦ / ૨૦૧૭ અન્ય રીટ પીટીશન્સ સાથે નિર્દેશ મુજબ જથી મે, ૨૦૧૭ ના રોજ સૂચિબદ્ધ કરવામાં આવી હતી, જે તારીખે મામલો ૮મી મે, ૨૦૧૭ સુધી મુલતવી રાખવામાં આવ્યો હતો. આખરે, રીટ પીટીશન (સી) નં. ૨૬૭, ૨૯૨, ૨૭૦, ૨૨૭ અને ૨૫૮ / ૨૦૧૭ માં તા. ૮મી મે, ૨૦૧૭ નો હુકમ પસાર કરવામાં આવ્યો હતો. તેનો ઉપર પહેલેથી જ ઉલ્લેખ કરવામાં આવ્યો છે. ઉપર ટાંકવામાં આવેલ તા. ૨૭મી એપ્રિલ, ૨૦૧૭ ના હુકમમાં ખાસ ઉલ્લેખ કરવામાં આવ્યો હતો:

"...વર્તમાન હુકમ માત્ર પોસ્ટ ગ્રેજ્યુએટ પ્રવેશોને જ લાગુ પડશે. જ્યાં સુધી અંડર-ગ્રેજ્યુએટ કોર્સ સંબંધિત મુદ્દાનો સંબંધ છે, શ્રી વિકાસ સિંહ ઉકેલોના સમૂહ સાથે ઉપસ્થિત થવા માટે ત્રણ દિવસનો સમય માંગે છે. સદરહુ હેતુ માટે આ બાબતને જથી મે, ૨૦૧૭ ના રોજ સૂચિબદ્ધ કરવામાં આવે."

૨૦. આમ, જથી મે, ૨૦૧૭ જે નિયત કરવામાં આવી હતી અને છેવટે જ્યારે તા. ૮મી મે, ૨૦૧૭ નો હુકમ પસાર કરવામાં આવ્યો ત્યારે તે માત્ર અંડર-ગ્રેજ્યુએટ કોર્સના સંદર્ભમાં જ હતો.

૨૧. ઉપરોક્ત નિષ્કર્ષ પર આવવા માટે વધુ એક કારણ છે. તા. ૦૮.૦૫.૨૦૧૭ ના હુકમમાં, રાજ્ય સરકારને હજુ ખાલી રહેલી બેઠકોની સંખ્યા નક્કી કરવાનો નિર્દેશ આપવામાં આવ્યો છે અને ત્યારબાદ મેડિકલ કોલેજને ખાલી બેઠકોની સંખ્યા કરતાં દસ ગણા વિદ્યાર્થીઓની ગુણવત્તા ક્રમ મુજબની યાદી મોકલવાની છે જેથી કોઈપણ કોલેજમાં કોઈ છૂટીછવાઈ ખાલી જગ્યા ઊભી થાય તો સદરહુ યાદીમાંથી તે બેઠક ભરી શકાય. પોસ્ટ-ગ્રેજ્યુએટ કોર્સિસમાં પ્રવેશમાં ઉમેદવારોની ગુણવત્તા અને પસંદગી બંને બાબતો ધ્યાને લેવામાં આવે છે. જો કોર્ટે તા. ૦૮.૦૫.૨૦૧૭ ના હુકમના નિર્દેશ નં. ૭ દ્વારા દરેક પોસ્ટ-ગ્રેજ્યુએટ કોર્સિસની ખાલી જગ્યાઓની સંખ્યા કરતાં દસ ગણા મોકલવાનો ઈરાદો રાખ્યો હોત, તો વિષયશાખા અને પરસ્પર ગુણવત્તા નક્કી કરવા સંબંધિત વધુ વિગતવાર સ્પષ્ટતા હોત.

૨૨. તેથી, અમારો એવો સુવિચારિત અભિપ્રાય છે કે તા.

૦૯.૦૫.૨૦૧૭ નો હુકમ પોસ્ટ-ગ્રેજ્યુએટ કોર્સિસમાં પ્રવેશ સાથે સંબંધિત નથી અને ઉપર નોંધ્યા મુજબ અંડર-ગ્રેજ્યુએટ કોર્સિસમાં પ્રવેશ પૂરતો મર્યાદિત છે.

૨૩. ભારત સરકાર, આરોગ્ય અને પરિવાર કલ્યાણ મંત્રાલય દ્વારા જારી કરાયેલ તા. ૨૬મી મે, ૨૦૧૭ ના પરિપત્રની વાત કરીએ તો, સદરહુ પરિપત્ર રીટ પીટીશન (સી) નં. ૨૬૭ / ૨૦૧૭ માં આ કોર્ટના તા. ૦૯.૦૫.૨૦૧૭ ના હુકમના બળે જારી કરવામાં આવ્યો છે. એવું જણાય છે કે સદરહુ પરિપત્ર ભારત સરકાર, આરોગ્ય અને પરિવાર કલ્યાણ મંત્રાલય દ્વારા એવી ગેરસમજમાં જારી કરવામાં આવ્યો છે કે તા. ૦૯.૦૫.૨૦૧૭ નો હુકમ પોસ્ટ-ગ્રેજ્યુએટ કોર્સિસના પ્રવેશને લાગુ પડે છે. જ્યારે તા. ૦૯.૦૫.૨૦૧૭ નો હુકમ પોતે જ પોસ્ટ-ગ્રેજ્યુએટ કોર્સિસને લાગુ પડતો નથી, ત્યારે તા. ૨૬.૦૫.૨૦૧૭ નો પરિપત્ર અસરકારક રહેતો નથી.

૨૪. તેથી, અમારો એવો અભિપ્રાય છે કે અરજદારો દ્વારા દાખલ કરવામાં આવેલી અરજીઓનો મૂળ આધાર જ પાયાવિહોળો છે અને અરજદારો આ અરજીઓમાં કોઈપણ દાદ મેળવવા માટે હકદાર નથી. તમામ આઈ.એ. ૨૬ કરવામાં આવે છે.

આઈ.એ. ૨૬ કરવામાં આવી.

This judgment has been translated using an AI-assisted translation tool.

=====

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને

તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

=====